

Buletin Juridic Decembrie 2010

***

Legislație Națională

În Monitorul Oficial nr. 727/1 noiembrie 2010 a fost publicată Circulara nr. 36 privind nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale Române valabil în luna noiembrie 2010.

Pentru luna noiembrie 2010 nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României este de 6,25% pe an.

În Monitorul Oficial nr. 728/2 noiembrie 2010 a fost publicată Hotărârea Guvernului nr. 1037/2010 privind deșeurile de echipamente electronice și electrocasnice

Hotărârea de Guvern interzice eliminarea prin depozitare finală a deșeurilor de echipamente electronice și electrocasnice. În schimb, stabilește în sarcina autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale, a producătorilor și a distribuitorilor de echipamente electronice și electrocasnice obligații specifice în legătură cu colectarea selectivă a deșeurilor de echipamente electronice și electrocasnice.

Printre aceste obligații se numără și obligația distribuitorilor ca la cererea cumpărătorului, odată cu furnizarea unui produs nou, să preia în sistem unul la unul, fără a solicita plata, în aceleași condiții precum cele de livrare a produsului nou, dacă echipamentul este de tip

echivalent și a îndeplinit aceleași funcții ca și echipamentul nou furnizat.

Se stabilesc de asemenea condițiile în care se va realiza tratarea deșeurilor de echipamente electronice și electrocasnice, rata minimă de valorificare a fiecărei categorii de deșeuri și finanțarea gestionării deșeurilor de deșeuri electronice și electrocasnice.

În Monitorul Oficial nr. 729/2 noiembrie 2010 a fost publicată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 94/2010 privind unele măsuri în domeniul asigurării unor categorii de persoane în sistemul public de pensii

Ordonanța de Urgență a Guvernului permite ca persoanele care nu au calitatea de pensionari să poată efectua plata contribuției de asigurări sociale pentru perioadele de timp în care nu au avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia.

Perioadele pentru care se face plata contribuției se consideră stagii de cotizare în sistemul public de pensii.

Contractul de asigurare socială încheiat potrivit OUG nr. 94/2010 poate viza exclusiv perioade de timp care se încadrează în ultimii 5 ani anterior încheierii sale. Contribuția

datorată se stabilește în condițiile ordonanței și poate și achitată într-o singură tranșă sau eșalonat, dar cel mai târziu până la data de 31 decembrie 2010.

În Monitorul Oficial nr. 756/12 noiembrie 2010 a fost publicat Ordinul Băncii Naționale a României nr. 23/2010 privind raportarea expunerilor mari de către instituțiile de credit

Ordinul Băncii Naționale stabilește forma și conținutul formularelor de raportare aferente expunerilor mari la nivel individual și, după caz, consolidat. Se stabilește de asemenea modalitatea și termenul în care instituțiile de credit au obligația de a transmite formularele de raportare aferente expunerilor mari.

În Monitorul Oficial nr. 767 din 17 noiembrie 2010 a fost publicată Legea nr. 206/11 noiembrie 2010 pentru modificarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.

Această modificare vizează cazurile în care restrângerea exercitării dreptului la liberă circulație în străinătate a cetățenilor români poate fi dispusă, în sensul că această măsură nu mai poate fi aplicată cu privire la persoana care a fost returnată dintr-un stat, în baza unui acord de readmisie încheiat între România și acel stat.

În Monitorul Oficial nr. 773 din 18 noiembrie 2010 a fost publicată Legea nr. 210 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de rețele de transport și distribuție a energiei electrice.

Prin acest act normativ, prin derogare de la prevederile Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică

au fost declarate ce fiind de utilitate publică toate lucrările de construcție de rețele de transport și distribuție a energiei electrice de interes național, județean și local, expropriator fiind statul român prin operatorii de transport și distribuție a energiei electrice. Declanșarea procedurii de expropriere a imobilelor necesare se face prin hotărâre de Guvern.

Ca o particularitate, legea prevede că, în cazul în care nu au fost transmise în termenele speciale stabilite, certificatele de urbanism, avizele, acordurile, permisele și autorizațiile solicitate prin certificatele de urbanism, cu excepția acordului de mediu, se consideră acordate în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite.

Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, imobilele pentru care s-au formulat notificări de restituire vor fi expropriate în condițiile acestei legi.

Actele juridice care se încheie după data comunicării hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirii sau după data plății ori, după caz, a consemnării sumelor stabilite ca despăgubiri, pentru constituirea sau transferul de drepturi reale având ca obiect imobilele afectate de expropriere sunt lovite de nulitate absolută, cu excepția celor care clarifică ulterior exproprierii situația juridică a imobilelor, în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (4) - (7), (9) și art. 6 alin. (2) din lege.

Transferul imobilelor din proprietatea privată în proprietatea publică a statului și în administrarea expropriatorului operează de drept la data plății despăgubirilor pentru

expropriere sau, după caz, la data consemnării acestora, în condițiile prezentei legi.

De asemenea, legea prevede procedura stabilirii și plății despăgubirilor și, după caz, procedura de contestare în instanță a cuantumului despăgubirii stabilite.

În Monitorul Oficial nr. 777 din 19 noiembrie 2010 a fost publicată Circulara Președintelui Consiliului de administrație al BNR nr. 37 privind ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii începând cu perioada de aplicare 24 octombrie – 23 noiembrie 2010.

Potrivit acestei circulare, ratele dobânzilor plătite la rezervele minime obligatorii sunt următoarele:

- 1,61% pe an, pentru rezervele minime obligatorii constituite în lei;
- 1,02% pe an, pentru rezervele minime obligatorii constituite în euro;
- 0,46% pe an, pentru rezervele minime obligatorii constituite în dolari SUA.

În Monitorul Oficial nr. 784 din 24 noiembrie 2010 a fost publicată Legea nr. 208/2010 privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară.

În ceea ce privește plata onorariului provizoriu, organul care a dispus efectuarea expertizei înștiințează partea despre suma ce trebuie avansată pentru expertiza dispusă și îi pune în vedere să plătească această sumă în termen de 5 zile de la înștiințare.

Adresa privind numirea expertului și obiectivele expertizei se comunică biroului local pentru expertize tehnice judiciare și

expertului tehnic judiciar, după efectuarea plății onorariului și va cuprinde:

- a) denumirea și datele de contact ale organului cu atribuții jurisdicționale care a dispus numirea;
- b) numărul și obiectul dosarului în care a fost dispusă efectuarea expertizei tehnice judiciare;
- c) numele sau, după caz, denumirea părților din dosar și datele de contact ale acestora: domiciliul sau, după caz, sediul acestora, precum și numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail, dacă acestea sunt cunoscute;
- d) numărul și data încheierii sau ordonanței prin care a fost numit expertul;
- e) obiectivele expertizei tehnice judiciare dispuse la care trebuie să răspundă expertul;
- f) termenul stabilit pentru depunerea raportului de expertiză;
- g) suma stabilită cu titlu de onorariu provizoriu;
- h) suma stabilită cu titlu de cheltuieli provizorii;
- i) mențiunea că sumele provizorii, stabilite cu titlu de onorariu provizoriu și cheltuieli provizorii, au fost plătite în contul biroului local pentru expertize tehnice judiciare.

În ceea ce privește nominalizarea unui expert tehnic judiciar sau unui specialist în calitatea de consilier al părții, acesta trebuie încuviințat de organul judiciar care a dispus efectuarea expertizei. De asemenea, consilierul părții trebuie să dețină aceeași specializare cu cea a expertului tehnic judiciar numit de organul judiciar pentru efectuarea expertizei sau, dacă acest lucru nu este posibil, o specializare înrudită și să aparțină aceluiași domeniu. Onorariul acestuia este stabilit de parte și expert, de comun acord, în temeiul

raporturilor contractuale dintre aceștia și este plătit de partea care l-a nominalizat.

Un exemplar original al documentului care face dovada relațiilor contractuale dintre parte și expertul tehnic judiciar sau specialistul care participă la efectuarea expertizei, precum și a sumelor datorate acestuia va fi depus la dosarul cauzei cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru depunerea raportului de către expertul tehnic judiciar sau specialistul numit.

În ceea ce privește suma definitivă solicitată de către expert, organul cu atribuții jurisdicționale care a dispus efectuarea expertizei se va pronunța asupra acestui aspect. În acest sens, raportul de expertiză sau suplimentul la raportul de expertiză, însoțit de nota de evaluare a onorariului și, dacă este cazul, de decontul cheltuielilor de transport, cazare, diurnă sau al altor cheltuieli ocazionate de efectuarea expertizei și în strânsă legătură cu aceasta, se depune la organul cu atribuții jurisdicționale care a încuviințat expertiza.

Organul cu atribuții jurisdicționale înștiințează partea despre suma rămasă de plată și pune în vedere acesteia să efectueze plata în contul biroului local pentru expertize tehnice judiciare în termen de 5 zile de la înștiințare.

Plata onorariului și a cheltuielilor solicitate prin decont, convenite expertului tehnic judiciar numit, se efectuează numai prin biroul local pentru expertize tehnice judiciare.

De asemenea, au fost modificate unele aspecte privind:

- destinația unor sume reținute de către Birourile locale pentru expertize judiciar tehnice și contabile;
- atribuțiile Biroului central pentru expertize tehnice judiciare și ale birourilor locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile;
- obligațiile expertului în situația în care împotriva sa a fost pusă în mișcare acțiunea penală în vreo cauză penală sau dacă a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni.

***

Jurisprudență Națională

În Monitorul Oficial nr. 742/5 noiembrie 2010 a fost publicată Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secțiunile Unite nr. 34/14 decembrie 2009 dată în Recursul în interesul legii cu privire la stabilirea instanței competente să soluționeze procedura de schimbare a condamnării, procedură care are loc după transferarea persoanei condamnate, conform art. 146 alin. (3) din Legea nr. 302/2004, precum și cu privire la stabilirea instanței competente să soluționeze cererile de contopire a pedepselor aplicate

de către instanțele naționale cu pedepse aplicate de către instanțe străine recunoscute de către Curtea de Apel București în cadrul procedurii de transfer al persoanei condamnate conform art. 149 alin. (4) și art. 150 din Legea nr. 302/2004.

Admițând cele două recursuri în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit:

- Curtea de Apel București este instanța competentă exclusiv, teritorial și material, să soluționeze procedura de

schimbare a condamnării, procedură care are loc după transferarea persoanei condamnate, în condițiile art. 146 alin. (3) din Legea nr. 302/2004.

- Instanța competentă să soluționeze cererea de contopire a pedepselor aplicate de instanțele naționale cu pedepsele aplicate de instanțele străine, prin hotărâri recunoscute de Curtea de Apel București, în cadrul procedurii transferării persoanei condamnate este instanța corespunzătoare instanței de executare a ultimei hotărâri, în a cărei circumscripție se află locul de deținere a persoanei condamnate.
- În cazul în care ultima hotărâre definitivă a fost pronunțată de o instanță străină, competența de a judeca cererea de modificare a pedepsei revine instanței corespunzătoare celei care, potrivit legii române, ar fi judecat cauza în primă instanță și în a cărei circumscripție se află locul de deținere a persoanei condamnate.

§ În Monitorul Oficial nr. 743/8 noiembrie 2010 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 1202/2010 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a art. 8¹ din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru.

Potrivit textului declarat neconstituțional cererile pentru eliberarea de către instanțele judecătorești de copii de pe hotărârile judecătorești, cu mențiunea că sunt definitive și irevocabile, prin care se stabilesc calitatea de moștenitor, masa succesorală, cotele și bunurile ce revin fiecărui moștenitor, dacă nu s-a plătit taxa de timbru pentru efectuarea

procedurii notariale, se taxează la 3% din valoare.

Art. 8¹ din Legea nr. 147/1996 privind taxele judiciare de timbru a fost declarat neconstituțional prin raportare la prevederile următoarelor texte constituționale: art. 21 alin. (1) – (3), art. 56 alin. (2) coroborat cu art. 44 și art. 46 și art. 15 alin. (2).

§ În Monitorul Oficial nr. 746/9 noiembrie 2010 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 1276/2010 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a art. 35 alin. 1 teza finală din Legea sindicatelor nr. 54/2003

Potrivit textului declarat neconstituțional, membrii aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale, care lucrau nemijlocit în unitate în calitate de salariați, aveau dreptul la reducerea programului lunar cu 3-5 zile pentru activități sindicale, fără afectarea drepturilor salariale.

În urma analizării excepției, Curtea Constituțională a constatat că teza finală a art. 35 alin. (1) din Legea nr. 54/2003 afectează dreptul de proprietate al angajatorului, fiind neconstituțională prin raportare la dispozițiile art. 44 și 53 din Constituția României.

§ În Monitorul Oficial nr. 761/15 noiembrie 2010 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 1354/2010 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, și pentru

suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

Curtea a apreciat că plafonarea cuantumului despăgubirilor în raport cu momentul pronunțării hotărârii judecătorești și nu cel al

sesizării instanței instituie un tratament distinct între persoane aflate în situații identice, încălcându-se principiul egalității și nediscriminării. Curtea a reținut și neconstituționalitatea dispozițiilor atacate prin raportare la principiul neretroactivității legii civile.

***

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

În Monitorul Oficial nr. 752/11 noiembrie 2010 a fost publicată Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Maties contra României din 8 iunie 2010.

În această cauză Curtea a apreciat că a avut loc o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1, întrucât sistemul de despăgubire pus în practică prin „Fondul Proprietatea” nu a demonstrat că le permite persoanelor îndreptățite să încaseze conform unui calendar și unei proceduri previzibile despăgubirile la care sunt îndreptățite.

În Monitorul Oficial nr. 778 din 22 noiembrie 2010 a fost publicată Hotărârea CEDO din 12 octombrie 2010 în cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României (cauza pilot).

În această cauză Curtea a hotărât ca statul pârât (România) să ia măsurile care să garanteze protecția efectivă a drepturilor enunțate de art. 6 alin. (1) și art.1 din Protocolul nr. 1, în contextul cauzelor similare cu cauza analizată, conform principiilor consacrate de Convenție. Aceste măsuri vor trebui să fie puse în practică în termen de 18

luni de la data rămânerii definitive a acestei hotărâri.

În aprecierea Curții, refacerea totală a legislației, care să conducă la reguli de procedură clare și simplificate, ar face sistemul de despăgubire mai previzibil în aplicarea sa, spre deosebire de sistemul actual. Plafonarea despăgubirilor și eşalonarea lor pe o perioadă mai lungă ar putea să reprezinte, de asemenea, măsuri capabile să păstreze un just echilibru între interesele foștilor proprietari și interesul general al colectivității.

Totuși, ținând cont de numărul mare de persoane vizate și de consecințele importante ale unui astfel de dispozitiv, al cărui impact asupra întregii țări este considerabil, autoritățile naționale rămân suverane pentru a alege, sub controlul Comitetului Miniștrilor, măsurile generale ce trebuie integrate în ordinea juridică internă pentru a pune capăt încălcărilor constatate de curte.

De asemenea, Curtea a hotărât suspendarea, pentru o perioadă de 18 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, analizării tuturor cererilor rezultate din aceeași problemă generală, fără a afecta

posibilitatea Curții de a declara inadmisibilă oricare dintre cauzele de acest tip sau de a lua act de o soluționare amiabilă la care vor fi ajuns eventual părțile, în aplicarea art. 37 sau art. 39 din Convenție.

***

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

9 noiembrie 2010 – Hotărârea în cauzele conexe C-92/09, C-93/09 Volker und Markus Scheke GbR și Hartmut Eifert c. Land Hesse

Curtea a hotărât că reglementarea Uniunii privind publicarea de informații referitoare la beneficiarii de fonduri europene agricole este în parte nevalidă întrucât obligația de a publica numele persoanelor fizice care beneficiază de ajutoare din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) precum și a sumelor primite de către fiecare beneficiar reprezintă o atingere adusă dreptului la viață privată și a dreptului la protecția datelor cu caracter privat. Chiar și din perspectiva obiectivului de transparență, aceasta reprezintă o măsură disproporționată.

9 noiembrie 2010 – Hotărârea în cauzele conexe C-57/09, C-101/09 Germania c. B și Germania c. D

Curtea a hotărât că, prin raportare la prevederile directivei 2004/83/CE, o persoană poate fi exclusă de la recunoașterea statutului de refugiat doar în cazul în care are o răspundere individuală pentru actele comise de o organizație care folosește metode teroriste. Simpla împrejurare că persoana a făcut parte dintr-o astfel de organizație nu poate avea în mod automat excluderea sa de la recunoașterea statutului de refugiat.

9 noiembrie 2010 – Hotărârea în cauza C-543/08 Comisia c. Portugalia

Curtea a hotărât că deținerea de către statul portughez a unor acțiuni privilegiate „golden shares” la societatea Energias de Portugal, prin care statul dispunea de un drept de veto la posibilele modificări statutare și într-un număr considerabil de rezoluții importante constituie o restricție nejustificată la libera circulație a capitalurilor.

Apariție Decembrie 2010

Ediție întocmită cu contribuția avocaților colaboratori Alin Axente și Andrei Buga și cu sprijinul avocatului colaborator Eugen Octavian Chivu.

Buletinul Juridic apare sub coordonarea Adrianei Almășan, avocat colaborator senior.

***

În noiembrie 2010, STOICA & Asociații aniversează 15 ani de la constituire. Înființată în noiembrie 1995 prin asocierea a doi dintre cei mai valoroși avocați români, Valeriu Stoica și Cristiana I. Stoica, societatea STOICA & Asociații și-a extins în mod constant aria experienței sale profesionale și a dezvoltat o echipă care în prezent numără 40 avocați cu o pregătire profesională deosebită.

De la înființare și până în prezent, STOICA & Asociații și-a extins în mod constant aria experienței sale profesionale în următoarele domenii:

Societăți comerciale și drept comercial
Drept bancar, financiar și piețe de capital
Drept imobiliar
Reprezentare în litigii
Investiții străine și privatizări
Finanțări de proiect

Proprietate intelectuală și drepturi de autor
Dreptul concurenței
Drept fiscal și financiar
Dreptul muncii
IT, telecomunicații și media
Energie și resurse naturale
Dreptul maritim și al transportului